

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕЛЕКТРОННА ЛІНГВОМЕТОДИКА

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр**

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Слов'янськ – 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДВНЗ “ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”

УКЛАДАЧ:

Хижняк І.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Сергієнко В. П. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп’ютерної інженерії Інституту інформатики НПУ імені М. П. Драгоманова.

Бондаренко Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ТППО ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”.

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“17” лютого 2016 р.
протокол № 2

Перший проректор _____ Набока О.Г.

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Електронна лінгвометодика» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення дисципліни є процес запровадження основ електронної лінгвометодики до навчання майбутніх учителів початкових класів предметів лінгвістичного та лінгводидактичного циклів.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка вищої школи, психологія вищої школи, методика викладання української мови в початкових класах, сучасні інформаційні технології, електронна лінгвометодика.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Електронна лінгвометодика як галузь методичної науки.
2. Методика застосування засобів електронної лінгвометодики у ВНЗ

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Електронна лінгвометодика» є навчити магістрантів факультету ПВПК методично грамотно та технологічно вправно добирати, розробляти й використовувати засоби електронної лінгвометодики в процесі навчання здобувачів вищої освіти лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронна лінгвометодика» є закріпити в магістрантів факультету ПВПК знання про інноваційні технології викладання дисциплін лінгвістичного та лінгводидактичного циклів, нормативну законодавчу базу інформатизації освіти, основні характеристики професійної компетентності вчителя початкових класів; ознайомити їх із історією та передумовами виникнення електронної лінгвометодики як галузі наукового знання, її сучасним станом;

виробляти уміння аналізувати електронну продукцію з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін для вищої школи, розробляти її та запроваджувати в навчальний процес факультету ПВПК.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів вищої освіти повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

1. Соціокультурна компетентність – здатність до особистісної й професійної самоактуалізації й самореалізації в якості викладача ВНЗ на засадах високої лінгвометодичної культури, опанування філософсько-методологічних підвалин електронної лінгвометодики як інноваційної галузі методичної науки XXI століття.

2. Інформаційна компетентність – здатність до пошуку, обробки й використання мовної та лінгвометодичної інформації в сучасних складних інформаційних системах, її інтерпретації й використання з професійною метою; готовність до самостійного розв’язання навчальних проблем засобами електронної лінгвометодики для ВНЗ в умовах сучасної інноваційної політики; здатність використовувати мультимедійні та мережеві технології, ресурси Інтернет для забезпечення дистанційної форми навчання мови й лінгвометодики у ВНЗ, розробляти й застосовувати спеціалізовані програмні продукти в освітній, науковій та управлінській діяльності.

3. Комунікативна компетентність – здатність організовувати ефективне наукове та навчальне спілкування з проблем розвитку української електронної лінгвометодики зі здобувачам вищої освіти факультетів ПВПК та колегами з дотриманням основних норм української літературної мови, близькоспорідненої та іноземної мови; здатність логічно, правильно, аргументовано і чітко будувати усне та письмове висловлювання, застосовувати прийоми риторичної майстерності у професійній діяльності, володіти навичками публічної презентації результатів роботи, уміннями

обирати відповідні форми і методи презентації; готовність до грамотного ведення дискусії і полеміки; здатність забезпечувати сприятливий психологічний клімат в педагогічному колективі; здатність до представлення складної комплексної інформації у стислій мовній формі на досконалому рівні з використанням засобів електронної лінгвометодики.

4. Здоров'язбережувальна компетентність – готовність майбутнього викладача до організації валеологічного простору на заняттях з електронної лінгвометодики; здатність обґрунтовувати та мотивувати вагому роль дотримання санітарно-гігієнічних та фізіологічних норм під час підготовки фахівця початкової освіти засобами електронної лінгвометодики на основі концепцій здоров'яформування та здоров'язбереження, застосовувати на практиці систему здоров'язбережувальних умінь і навичок, які забезпечують розвиток і вдосконалення психофізичних здібностей і якостей; готовність оцінювати та коректувати безпеку педагогічного процесу в галузі вищої освіти.

5. Акмеологічна компетентність – здатність вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних аспектах лінгводидактики та електронної лінгвометодики, критеріях та рівнях професіоналізму викладача ВНЗ та ін.; спроможність ставити мету й формулювати завдання, пов'язані з реалізацією власної соціально-професійної діяльності в галузі електронної лінгвометодики, адекватно оцінювати процес і результати лінгвометодичної діяльності здобувачів вищої освіти, їхні потенційні можливості; готовність майбутнього викладача до постійної самоактуалізації, мотивації високих досягнень, прагнення високих професійних результатів, життєвих успіхів; готовність самостійно освоювати нові науково-педагогічні теорії з електронної лінгвометодики; здатність до креативного мислення, набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати лінгвометодичні проблеми; готовність до організації дослідно-експериментальної та дослідницької роботи у галузі електронної лінгвометодики, апробації та представлення її результатів у публікаціях.

спеціальні:

1. Психолого-педагогічна компетентність – готовність до аналізу психологічного та фізіологічного аспекту форм навчальних занять у вищій школі у зв'язку із застосуванням засобів електронної лінгвометодики; реалізації різних підходів до організації сучасної лекції та семінарсько-практичних занять як форм навчання із застосуванням засобів електронної лінгвометодики; здатність виявляти й розвивати в студентської молоді здібності (предметні, творчі, наукові); здатність до здійснення психолого-педагогічної діагностики з електронної лінгвометодики; застосування засобів педагогічної майстерності викладача ВНЗ, володіння умінням проектування, реалізації, оцінювання й корекції освітнього процесу; здатність до аналізу та наукової інтерпретації основних напрямів і завдань виховання у вищому навчальному педагогічному закладі, до використання форм, методів та засобів виховної діяльності на заняттях з електронної лінгвометодики.

2. Лінгвометодична компетентність – здатність імплементувати особливості інноваційних підходів до викладання мови й методики її навчання із застосуванням засобів електронної лінгвометодики, використовувати в практичній діяльності знання щодо інформаційно-комунікаційних технологій у освіті; спроможність обґрунтовувати і мотивувати концептуальні лінгвометодичні підходи, етапи формування лінгвометодичної компетентності фахівців у межах електронної лінгвометодики під час проходження асистентської практики; спроможність дозувати навчальний матеріал курсу сучасної української мови й лінгвометодики на лекції й практичні заняття, розробляти складники НМК навчальної дисципліни із застосуванням засобів електронної лінгвометодики, методичні рекомендації, електронний та мультимедійний супровід до різних форм занять з урахуванням їх специфіки; здатність здійснювати самостійну пошукову роботу щодо засобів електронної лінгвометодики; користуватися сучасними методами навчання як складовою

лінгвометодичної компетентності викладача вищої школи, ставити навчальні цілі та вибирати методи навчання; здатність до розробки та грамотного оформлення електронних навчальних засобів із сучасної української мови та методики її навчання із дотриманням законів електронної лінгвометодики, організувати електронний навчальний контент під час викладання дисциплін лінгвістичного та лінгвометодичного циклу у ВНЗ.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Електронна лінгвометодика як галузь методичної науки

1.1. Інформаційно-комунікаційна компетентність у професіограмі сучасного вчителя початкових класів

Інноваційні тенденції в професійній лінгводидактичній освіті. Дефінітивний аналіз понять педагогічної інноватики. Функції лінгвометодичної освіти в період становлення інформаційного суспільства. Сутність, цілі та перспективи інноваційної лінгвістичної та лінгвометодичної освіти.

Взаємозв'язок традиційних та інформаційних освітніх технологій у компетентнісному підході до лінгвометодичної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Дидактичні принципи особистісно-орієнтованого навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Вимоги до організації особистісно-орієнтованого навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Вимоги інформаційного суспільства до професійної культури вчителя початкових класів. Сутність і складові готовності до професійної педагогічної діяльності в умовах використання інформаційних технологій навчання. Залежність готовності вчителя до професійної діяльності від рівня його інформаційно-комунікаційної культури. Професіограма сучасного вчителя

початкових класів. Поняття «лінгводидактична компетентність викладача», «інформаційно-комунікаційний конструкт лінгвометодичної компетентності». Структурні компоненти інформаційно-комунікаційного конструкта лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя початкових класів, його специфіка, місце в загальній професійно-педагогічній компетентності і т.д.

1.2. Електронна лінгвометодика як інноваційна галузь методичної науки та навчальна дисципліна

Психолого-педагогічні, лінгвістичні та лінгвокультурологічні передумови виникнення й розвитку електронної лінгвометодики. Історія становлення електронної лінгвометодики.

Філософсько-соціальні основи електронної лінгвометодики як науки про організацію діяльності. Системний, технологічний, компетентнісний підходи – методологічна основа електронної лінгвометодики.

Науковий апарат сучасної електронної лінгвометодики як галузі методичної науки: визначення, об'єкт, предмет, мета, завдання. Внесок науковців у становлення й розвиток електронної лінгвометодики: зарубіжних (Є.Азімов, С.Бакс, М.Балихін, Л.Беляєва, М.Бовтенко, М.Варшауер, Т.Воляр, Л.Девель, С.Єльнікова, Т.Малихіна К. Піотровська, Р. Піотровський, Є. Полат та ін.) та українських (О.Авраменко, І.Бакаленко, Е.Власов, Г.Гайдамака, Л.Карташова, А.Коломієць, М.Левицький, Т. Лютікова, В.Шевченко, Ю.Шепетко та ін.).

Ключові характеристики електронної лінгвометодики в контексті розвитку інформаційно-освітнього середовища вишу. Мультимедійність та адаптивність як основні принципи «інтелектуальної» електронної лінгвометодики. Мультимедіа, гіпермедіа (гіпертекст), інтерактив – інноваційні шляхи реалізації принципів електронної лінгвометодики.

Ергономічні, етичні, естетичні та правові аспекти використання засобів електронної лінгвометодики на заняттях з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін у педагогічному ВНЗ.

1.3. Психологічні та санітарно-гігієнічні особливості застосування засобів електронної лінгвометодики в педагогічному ВНЗ.

Психологічні аспекти інформатизації навчального процесу вишу. Особливості ставлення здобувачів вищої освіти до інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Урахування індивідуальних і вікових психофізіологічних особливостей у процесі використання інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях з лінгвістики та лінгвометодики.

Психологічні особливості багатоканального сприймання навчальної інформації. Психологія опанування гіпертексту, мультимедіа. Лінгвопсихологічні характеристики навчального гіпертексту.

Відповідність навчального матеріалу в електронному додатку вербально-логічному, сенсорно-перцептивному і представлінському рівням когнітивного процесу. Урахування особливостей таких пізнавальних психічних процесів, як сприйняття (переважно зорове, а також слухове, дотикове), увага (її стійкість, концентрація, розподіл і об'єм уваги), мислення (теоретичне понятійне, теоретичне образне, практичне наочно-образне, практичне наочно-дієве), уява, пам'ять (миттєва, короткочасна, оперативна, довготривала, явище заміщення інформації в короткочасній пам'яті).

Орієнтування навчального матеріалу на тезаурус і лінгвістичну композицію конкретного вікового контингенту і специфіки підготовки здобувачів вищої освіти. Орієнтування на розвиток як образного, так і логічного мислення.

Санітарно-гігієнічні вимоги до застосування ІКТ. Гігієнічні критерії раціональної організації заняття.

1.4. Дидактичні та методичні властивості мультимедіа, гіпермедіа, інтерактиву.

Інформаційно-комунікаційне педагогічне середовище: історичний екскурс розвитку, організаційно-педагогічне та програмно-методичне забезпечення, етапи саморозвитку, напрями розвитку.

Провідні тенденції та перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій у лінгвістичній та лінгводидактичній підготовці майбутніх учителів початкових класів: взаємозв'язок традиційних та інформаційних освітніх технологій.

Дидактичні принципи та дидактичні функції використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Форми педагогічної взаємодії з електронним освітнім лінгводидактичним ресурсом.

Додержання загальнодидактичних принципів науковості, доступності у викладі матеріалу, проблемності, наочності, самостійності, свідомості у засвоєнні знань, активізації навчальної діяльності, систематичності і послідовності навчання, міцності засвоєння знань, єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій.

Специфічні принципи: адаптивності, інтерактивності навчання, реалізації можливостей комп'ютерної візуалізації навчальної інформації, розвитку інтелектуального потенціалу, системності і структурно-функціональної зв'язності представлення навчального матеріалу в КНП, забезпечення повноти (цілісності) і безперервності дидактичного циклу навчання.

Педагогічні аспекти мультимедійного, інтерактивного та гіпертекстового подання навчальної інформації.

Сутність поняття “мультимедійні засоби навчання” в педагогічній науці. Педагогічні умови застосування мультимедійних засобів навчання у підготовці майбутніх учителів початкових класів. Мультимедійні технології в освітньому просторі вишу як засіб оптимізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти. Проблеми створення та використання мультимедійних продуктів. Алгоритм підготовки викладача до застосування електронних та мультимедійних засобів навчання.

Суб'єкти освітніх процесів в умовах мережевого світу. Дидактичні особливості застосування ресурсів Інтернет у навчальному процесі.

1.5. Програмні та апаратні засоби електронної лінгвометодики

Матеріальне забезпечення ІКТ-технологій в освіті: програмні та апаратні засоби. Техніко-педагогічні характеристики програмно-апаратних засобів навчального призначення.

Засоби розробки електронних навчальних матеріалів: прикладні програми, інструментальні програми-оболонки, конкорданси, електронні корпуси текстів та словники, тестові оболонки та ресурси.

Порівняльний аналіз можливостей сучасних засобів обробки аудіовізуальної інформації для створення педагогічних додатків. Програми пакету Microsoft Office як найбільш зручні у використанні та поширені засоби для обробки візуальної, аудіо, текстової інформації.

Інші програми, придатні для обробки та підготовки навчальної інформації з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін для здобувачів вищої освіти: Corel Draw, Adobe flash, Movie Maker та ін.

Програми-тренажери, здоров'язбережувальні програми: Eyes Guard, Break Time, Eyes Keeper. Програми голосового керування: «Горинич», «Диктант», «Диктограф», «Voice Commander», «Говорилка», роль та можливості їх застосування у електронних навчальних продуктах лінгводидактичного призначення.

Елементарні програми для створення навчальних веб-сторінок, сайтів, порталів: Microsoft Publisher, Front Page та ін.

Мультимедійний проектор: призначення, можливості застосування у ВНЗ. Мультимедійний проектор із функцією інтерактивної дошки.

Smart-дошка: визначення, особливості, технологічні можливості в навчальному процесі. Технічні характеристики інтерактивних дощок, важливі для визначення їх місця в навчальному процесі. Управління інтерактивною дошкою. Smart-дошка як компонент програмно-технологічного навчального комплексу. Версії і розділи програмного забезпечення інтерактивних дощок. Універсальна технологія роботи з інформацією. Застосування ресурсу Smart

Exchange для підвищення якості навчального процесу з інтерактивною дошкою.

Комп'ютерний клас як засіб реалізації мережевих технологій навчання лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін у вищій школі.

1.6. Інформаційно-комунікаційні технології в електронній лінгвометодиці

Основні властивості і функції Інтернету як глобальної інформаційної та комунікаційної технології. Базові дидактичні властивості Інтернет: висока швидкість передачі інформації; двосторонній характер телекомунікації, що забезпечує інтерактивність; можливість роботи з гіпертекстом та мультимедіа; забезпечення дружнього інтерфейсу при роботі зі складно структурованою інформацією тощо.

Мультимедіа-технологія як основа гіпермедіа та інтерактивної технологій. Історія її виникнення та застосування з освітньою метою. Характеристика і основні можливості мультимедіа-технології. Цілі застосування навчальних продуктів, створених за допомогою мультимедіа-технологій.

Гіпертекст як Інтернет-технологія: історія виникнення, загальна характеристика. Стандарт мови запису гіпертекстів – html (мова розмітки гіпертекстів). Гіперзв'язки в навчальному тексті: внутрішні перехресні та зовнішні посилання. Загальні правила виконання гіперпосилань у програмних засобах. Гіпермедіа-технологія.

Вебінар як Інтернет-технологія навчального співробітництва в системі лінгвометодичної підготовки вчителя. Асинхронні та синхронні мережеві сервіси. Можливості та функціональні особливості вебінарів. Програмні платформи для проведення вебінарів. Інструменти вебінару.

Методи та підходи до оцінювання якості навчальної лінгвометодичної електронної продукції. Ієрархічна структура критеріїв оцінювання якості. Стандарт ISO/IEC 9126-1.

Напрямки оцінювання якості навчальної електронної лінгвометодичної продукції: психолого-педагогічний, змістовно-методичний, дизайн-ергономічний, техніко-технологічний. Типи параметрів оцінки якості навчальної електронної продукції, їх зміст.

Науково-методична експертиза якості навчальних програмних засобів: методичні засади, інструментарій, значення, етапи та складники. Методи оцінювання якості ППЗ: експертна оцінка, кількісний аналіз, апробація та науково-педагогічний експеримент.

Огляд наявної в Україні електронної та мультимедійної продукції з лінгвістики та лінгвометодики, її аналіз.

Змістовий модуль 2.

Методика застосування засобів електронної лінгвометодики у ВНЗ

2.1. Жанри електронної лінгвометодичної продукції

Загальна класифікація жанрів електронної продукції: гіпертекстові е-видання, моделюючі програмні засоби, демонстраційні програмні засоби, довідкові програмні засоби, програмні засоби-тренажери, системи контролю знань.

Характеристика основних лінгводидактичних жанрів: мультимедійна презентація, електронний посібник, електронний підручник, електронне навчально-мовне середовище, комп'ютерні практичні завдання, комп'ютерні навчальні ігри, інтерактивні кросворди, електронні довідники (енциклопедії, словники, глосарії тощо), електронні бібліотеки, спеціалізовані веб-сайти, портали, ресурси, тестові середовища. Електронний навчальний контент як засіб реалізації принципу комплексності навчальних електронних матеріалів. Вимоги до інтерфейсу електронного навчального контенту лінгводидактичного змісту.

Мультимедійна лінгводидактична презентація: якості, вимоги та норми оформлення. Принципи розробки сценарію мультимедійної лінгвометодичної презентації. Етапи планування й розробки: структуризація

лінгвістичного та лінгводидактичного матеріалу, складання сценарію реалізації, розробка дизайну презентації, підготовка медіафрагментов (тексти, ілюстрації, відео фрагменти, аудіо фрагменти та ін.), тестування-перевірка.

Електронні лінгводидактичні посібники і підручники: визначення, принципи побудови та змісту. Переваги електронного посібника (підручника) перед традиційними варіантами. Вимоги до розробки, етапи створення. Обов'язкові структурні елементи електронного посібника (підручника). Методика підготовки та створення електронного посібника (підручника).

Тестові середовища з лінгвістики та лінгвометодики. Основні етапи конструювання тестових завдань з лінгвістики та лінгвометодики. Типи тестових завдань. Вимоги до змісту та оформлення лінгводидактичних тестів.

Спеціалізований веб-ресурс як багатофункціональний складник електронного лінгводидактичного контенту: цільова аудиторія, принципи дизайну, структура та зміст лінгводидактичного веб-ресурсу.

Електронний навчальний контент: призначення, способи організації, основні принципи побудови, різновиди. Модульність як принцип організації навчальних мультимедійних систем.

Реалізація можливостей електронної лінгвометодики в мережевому навчанні рідної мови та методики її викладання.

2.2. Методична система підготовки вчителя засобами електронної лінгвометодики.

Методологічні підходи до лінгвометодичної підготовки майбутніх учителів засобами ІКТ. Інформаційно-навчальне лінгводидактичне середовище, його організаційно-педагогічне та програмно-методичне забезпечення, структура.

Основні організаційні форми навчання в системі лінгвометодичної підготовки вчителя. Інтегрована система підходів до викладання лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін засобами електронної лінгвометодики.

Лінгводидактичний вебінар як інноваційна форма навчання. Технологія та сценарій організації вебінару. Форми організації лінгводидактичних вебінарів. Методи навчальної співпраці під час проведення лінгводидактичного вебінару. Етапи підготовки та розробка сценарію вебінару.

Роль системи традиційних та інноваційних методів формування гнучких моделей навчання засобами електронної лінгвометодики. Взаємодія стратегій і тактик зі змістом та формами електронного навчання лінгвістики й лінгвометодики. Порівняльний аналіз параметрів педагогічних програмних засобів і традиційних навчально-методичних комплексів у навчанні лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін.

Основні методи навчання лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін, вправи з лінгвометодики та лінгвістики, можливості їх реалізації з використанням ІКТ. Метод ситуаційних вправ. Метод моделювання.

2.3. Застосування засобів електронної лінгвометодики в аудиторній та позааудиторній роботі у ВНЗ.

Підготовка здобувачів вищої освіти до інтеграції ІКТ у процес навчання лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Ресурсне забезпечення навчання. Планування навчального процесу.

Лінгводидактична лекція з мультимедійною підтримкою. Жанрові різновиди ІКТ на лекційних заняттях з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Класифікація лекційних презентацій. Вимоги до лекційних презентацій. Узагальнена структура лекційної презентації. Типологічні різновиди слайдів лекційної презентації. Методи застосування слайдів мультимедійних презентацій на лекціях із лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Прийоми впровадження методів активного навчання.

Жанрові різновиди ІКТ на практичних заняттях з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Практичні завдання з лінгвометодики на основі гіпертексту, їх класифікація за рівнем складності, кількістю

виконавців, специфікою гіперпосилань, характером практичного завдання. Методика запровадження в навчальний процес. Методи і прийоми застосування мультимедійних презентацій, посібників, підручників, енциклопедій, інтерактивних кросвордів, освітніх веб-сайтів тощо. Тестові лінгводидактичні середовища навчального, навчально-контрольного та контрольного призначення на практичних заняттях.

Застосування ІКТ у гуртковій роботі лінгвістичного та лінгводидактичного спрямування. Аналіз та використання ресурсів мережі Інтернет як основний різновид ІКТ у позааудиторній роботі з лінгвістики та лінгвометодики.

2.4. Методи та прийоми організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти засобами електронної лінгвометодики.

Методичні різновиди самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час опанування лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін. Провідні принципи організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з лінгвістичних та лінгводидактичних дисциплін: індивідуалізації та диференціації, методологічної обміркованості; адекватного дозування матеріалу; діяльній орієнтації та ін.

Розвиток інформаційно-бібліографічної та інформаційно-мережевої культури здобувачів вищої освіти. Використання інформаційно-комп'ютерних мереж для неперервної самоосвіти і творчої інформаційної діяльності. Методична система навчання майбутнього вчителя роботи в лінгводидактичному мережевому середовищі.

Роль педагогічної практики у системі інформаційно-комунікаційної лінгвометодичної підготовки майбутнього вчителя початкових класів.

Формування лінгвометодичної комп'ютерно-ігрової культури майбутнього вчителя початкових класів.

3. Рекомендована література

1. Аванесов В. С. Композиция тестовых заданий: уч. пособ. / В. С. Аванесов. – М.: Центр тестирования, 2002. – 240 с.

2. Аванесов В. С. Теория и методика педагогических измерений: лекции [Электронный ресурс] / В. С. Аванесов. – Режим доступа: <http://www.studmed.ru/docs/document4772/>. – [Название с экрана].
3. Адзинова А. Заглавия в креолизованном тексте [Электронный ресурс] / А. А. Адзинова // Аналитика культурологии: электрон. науч. изд. – Режим доступа: http://analiculturolog.ru/journal/archive/item/555-article_37.html. – [Название с экрана].
4. Аствацатуров Г. О. Дизайн мультимедийного урока: методика, технологические приемы, фрагменты уроков: уч.пособ. / Г. О. Аствацатуров. – Волгоград: Учитель, 2009. – 133 с.
5. Бадер В. І. Електронна лінгвометодика: стан і перспективи / В. І. Бадер // Освіта та педагогічна наука. – № 2 (151). – 2012. – С. 34 – 43.
6. Биков В. Ю. Навчальне середовище сучасних педагогічних систем [Електронний ресурс] /В. Ю. Биков /Професійна освіта: педагогіка і психологія. – 2004. – С. 59 – 80. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/510/>. – [Назва з екрану].
7. Бовтенко М. А. Компьютерная лингводидактика: уч. пособ. / М. А. Бовтенко. – М: Флинта-Наука, 2005. – 215 с.
8. Бугайчук К. Л. Електронний підручник: поняття, структура, вимоги [Електронний ресурс] / К. Л. Бугайчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2011. – №2 (22). – Режим доступу до журналу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>. – [Назва з екрану].
9. Булах І. Є. Створюємо якісний тест: навч. посіб. / І. Є. Булах, М. Р. Мруга. – К.: Майстер-клас, – 2006. – 160 с.
10. Валгина Н. С. Теория текста. *Понятие креолизованного текста* [Электронный ресурс] / Н. С. Валгина. – Режим доступа: <http://evartist.narod.ru/text14/25.htm>. – [Название с экрана].
11. Вашуленко М. С. Майбутній учитель початкових класів – першовчитель рідної мови [Електронний ресурс] / М. С. Вашуленко /Вісник Глухівського національного педагогічного університету. – Вип. 13. –

2009. – С. 3 – 7. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vgnpu_ped/2009_13/V13_3_7.pdf. – [Назва з екрану].
12. Вернигора Н. Роль періодичних видань для дітей у формуванні мовних навичок [Електронний ресурс] /Н. М. Вернигора /Електронна бібліотека Інституту журналістики. – Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2052>. – [Назва з екрану].
 13. Видання. Основні види. Терміни та визначення: ДСТУ 3017–95 — Державний стандарт України. – [Чинний від 1995–02–23]. – К.: Держстандарт України, 1995. – 34 с.
 14. Гаврілова Л. Г., Хижняк І. А. Класифікація лекційних презентацій та вимоги до них / Вісник Львівського університету. Серія: Філологічна. – 2010. – Вип. 50. – Львів: ЛНУ. – С. 361 – 368.
 15. Гарцов А. Д. Электронная лингводидактика в системе инновационного языкового образования: дис. докт. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (русский язык, уровни общего и профессионального образования)» / А. Д. Гарцов /Российский университет дружбы народов. – М., 2009. – 534 с.
 16. Гафіяк А. Використання комп'ютерного посібника в навчальному процесі / А. Гафіяк // Рідна школа. – 2003. – № 1. – С. 46 – 47.
 17. Гриценчук О. О. Електронний підручник і його роль у процесі інформатизації освіти / О. О. Гриценчук //Інформаційні технології і засоби навчання / за ред. В. Ю. Бикова, Ю. О. Жука; Ін-т засобів навчання АПН України. – К., 2005. – С. 255 – 261.
 18. Данилевич С. Б. Электронное тестирование средствами MS Office / С. Б. Данилевич, В. А. Кирвас // Системи обробки інформації. – 2010. – Вип. 5 (86). – Харків: Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – С. 258 – 261.
 19. Дворецька Л. М. Використання комп'ютерних технологій під час проведення інтегрованих уроків української мови та мовлення /Л. М. Дворецька //Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2004. – № 2. – С. 43 – 45.

20. Дегтярьова Г. А. Впровадження творчих завдань на основі застосування інформаційних технологій у практику навчання української мови та літератури /Г. А. Дегтярьова: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [«Комп'ютерна підтримка навчальних дисциплін у середній і вищій школі»], (15 – 18 листопада 2004 р.) / МОН України, Луганський нац. ун-т імені Т.Шевченка. – Луганськ: Альма-матер, 2004. – 152 с.
21. Жалдак М. І. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання математики, фізики, інформатики: посібн. для вчит. / М. І.Жалдак, В. В. Лапінський, М. І. Шут– К.: – НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2004. – 182 с.
22. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України: монографія / [В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук, М. П. Шишкіна та ін.]; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова – К.: Педагогічна думка, 2010. – 160 с.
23. Інструктивно-методичні матеріали щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 28 січня 2014 № 1/9-74). – К, 2014. – 64 с.
24. Інформатизація середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи /за ред. В. М. Мадзігона, Ю. О. Дорошенка. – К.: Педагогічна думка, 2003. – 272 с.
25. Інформаційні технології та електронні засоби навчального призначення – ознака сучасного уроку: конспекти уроків / І. І. Цимбал, Б. А. Дьяченко, Т. М. Сорочан та ін. – Луганськ: Знання, 2006. – 504 с.
26. Карташова Л. А. Створення умов формування готовності майбутніх вчителів іноземних мов до впровадження засобів інформаційно-комунікативних технологій в навчально-виховний процес /Л. А. Карташова. – [Електронний ресурс]. – <http://lkartashova.at.ua/publ/2-1-0-31>. – [Назва з екрану].
27. Клокар Н. І. Організаційно-педагогічні засади створення електронних навчально-методичних комплексів для учнів [Електронний ресурс] Н. І. Клокар // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – № 6

- (20). – Режим доступу до журналу: <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>. – [Назва з екрану].
28. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики /під заг ред. О. В. Овчарук. К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
29. Костікова І. І. Теоретико-методичні засади комп'ютерної лінгводидактики/І. І.Костікова. – Вінниця: «Поділля 2000», 2007. – 240 с.
30. Кудін А. П. Мережеві технології навчання мов [Електронний ресурс] /А. П. Кудін, Т. М. Кудіна, В. В. Зінюк // Інформаційні технології і засоби навчання. – №3 (29). – 2012. – Режим доступу до журналу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>. – [Назва з екрану].
31. Кузбит І. М. Створення та використання електронних посібників у навчальному процесі [Електронний ресурс] /І. М. Кузбит // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2009. – № 1 (73). – С. 202 – 210. – Режим доступу до журн.: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/komp/2009_1/r1_5.pdf. – [Назва з екрану].
32. Куст Т. С. О гипертекстуальности и креолизованности текстов электронных учебных пособий [Электронный ресурс] /Т. С. Куст // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота. – 2008. – № 2. – С. 62 – 65. – Режим доступа: <http://www.gramota.net/materials/2/2008/2/23.html>. – [Название с экрана].
33. Лапінський В. В. Принцип наочності і створення електронних засобів навчального призначення [Електронний ресурс] / В. В. Лапінський. – Режим доступу: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/9/statti/lapinskiy.htm. – [Назва з екрану].
34. Лапінський В. В. Мультимедійна дошка: навч. посібн. /В. В. Лапінський, Л. В. Карташова. – К.: Шк. світ, 2011. – 128 с.
35. Методи та підходи до оцінювання якості програмних засобів навчального призначення: аналітична записка [упорядкув.: Лапінський В. В.; Скрипка К. І.; Мотилькова З. О.; за наук. ред.

- Шишкіної М. П.]; Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – Київ, 2010. – 108 с.
36. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. /за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
 37. Методичні рекомендації зі складання тестових завдань / В. П. Сергієнко, Л. О. Кухар. – К., НПУ, 2011. – 41 с.
 38. Микитів О. Графік як основний різновид інфографії / О. Микитів: зб. наук. пр. «Молода наука-2011». – Запоріжжя, 2011. – Т. V. – С. 292 – 296.
 39. Мокрогуз О. П. Методика застосування мультимедійних презентацій у навчанні історії старшокласників: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 – теорія та методика навчання (історія та суспільствознавчі дисципліни) / О. П. Мокрогуз. – Бердянськ, – 2011. – 258 с.
 40. Морська Л. І. Теоретико-методичні основи розробки та застосування комп'ютерного педагогічного тесту: монографія /Л. І. Морська. – Тернопіль: Вид-во «Астон», 2006. – 160 с.
 41. Мультимедіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kspu.kr.ua/wiki/index.php/Мультимедіа>. – [Назва з екрану].
 42. Недашківська А. Інтернет як педагогічний засіб при оволодінні мовою та набутті мовної компетенції на прикладі української мови / А. Недашківська // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Вип. 2. – 2007. – С. 55 – 65.
 43. Нікулочкіна О. В. Дефініції понять «мультимедіа», «мультимедійний урок», «урок з мультимедійною підтримкою» [Електронний ресурс] / О. В. Нікулочкіна //Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 32. – С. 340 – 345. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pfto_2013_32_47.pdf. – [Назва з екрану].
 44. Носенко Т. І. Інформаційні технології навчання: навч. посібн. / Т. І. Носенко. – К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 184 с.
 45. Пещак М. Комп'ютерне відтворення сучасної української орфоєпії / М. Пещак // Дивослово. – 2003. - №2. – С.25 – 28.
 46. Пінчук О. П. Використання мультимедійних продуктів у системі загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/170/156>.

– [Назва з екрану].

47. Принципи розробки комп'ютерних програм з проблеми культури української мови / [І. М. Довгий, О. А. Сербенська, О. С. Федик, Є. С. Шох] / Проблеми вищої школи. – Вип. 78. – С. 116 – 121.
48. Рябинина В. Интерактивная инфографика как способ социокультурной коммуникации в современном обществе / В. Рябинина // В мире научных открытий. – Красноярск, 2013. – №11.6 (47). – С. 288 – 294.
49. Самсонов В. В. Методи та засоби Інтернет-технологій: навч. посібн. / В. В. Самсонов. – Х: Компанія СМІТ, 2008. – 263 с.
50. Сборник научно-методических материалов по использованию ИКТ в начальной школе: уч. пособ. – Омск: ОмГУ, 2008. – 114 с.
51. Семенів Н. Розвиток уваги п'ятикласників за допомогою електронного підручника з рідної мови / Н. Семенів // Дивослово. – № 5. – 2008. – С. 10 – 15.
52. Сидор Я. Застосування інфографіки в друкованих ЗМІ / Я. Сидор: тези допов. Х Всеукр. наук. конф. [«Молодь: освіта, наука, духовність»] / Вікритий Міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – К.: Університет «Україна», 2013. – Ч. II. – С. 124 – 125.
53. Словник-довідник з української лінгвометодики: навч. посібн./за ред. М. Пентиліук. – К.: Ленвіт, 2003. – 149 с.
54. Сорока Т. В. Скрайбінг як сучасна форма візуалізації навчального матеріалу [Електронний ресурс] // ВГ «Основа». – Режим доступу: <http://journal.osnova.com.ua/article/51806>. – [Назва з екрану].
55. Співаковський О. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навч.-метод. посібн. / О. В. Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. – Херсон, 2011. – 267 с.
56. Томчаковский А. Г. Креолизованный текст в учебных толковых словарях английского языка: функционально-семантический аспект [Электронный ресурс] / А. Г. Томчаковский / Записки з романо-германської філології: зб. наук. пр. – Вип. 23. – 2009. – С. 204 – 215. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/portal>

- [/soc_gum/zrgf/2009_23/Articles/Tomchakovskiy%20RGF23.pdf](#). – [Назва з екрану].
57. Федяїнова Н. В. Использование информационных технологий в учебном процессе начальной школы: учеб.-метод. пособ. / Н. В. Федяїнова. – Омск: Омск. гос. ун-т, 2004. – 71 с.
58. Фетїсов В. С. Комп'ютерні технології в тестуванні: навч.-метод. посїбн. / В. С. Фетїсов. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 140 с.
59. Формирование ИКТ-компетентности младших школьников: пособ. для учит. / [Е. И. Булин-Соколова, Т. А. Рудченко, А. Л. Семенов, Е. Н. Хохлова]. – М: Просвещение, 2011. – 128 с.
60. Хижняк І. А. Електронна лїнгвометодика як навчальна дисциплїна у фаховїй підготовцї магістрів початкової освїти / І. А. Хижняк / Гуманїзація навчально-виховного процесу : зб. наук. праць / [За заг. ред. проф. В. І. Сипченка]. – Вип. LXIX. – Слов'янськ: ДДПУ, 2014. – С. 28 – 38.
61. Хижняк І. А. Методичні прийоми застосування інформаційно-комунїкаційних технологїй на лекційних заняттях у вишах / І. А. Хижняк: матеріали Міжнародн. наук.-практ. конф. [«Освітні вимїрювання в інформаційному суспїльствї»], (Київ, 26 – 29 травня 2010 р)/ М – во осв. і науки, – Київ: НПУ іменї М. П. Драгоманова, 2010. – С. 54 – 59.
62. Хижняк І. А. Підготовка майбутніх учителїв початкових класїв до застосування інформаційно-комунїкаційних технологїй на уроках мови / І. А. Хижняк / Інформаційні технологїї в освїті: зб. наук. пр. / Херсонський державний університет. – Вип. 12. – 2012. – С. 94 – 100. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ite.ksu.ks.ua/>. – [Назва з екрану].
63. Хижняк І. А. Рїзновиди гїпертекстових завдань на практичних заняттях із методики навчання української мови / І. А. Хижняк / Вісник Глухівського національного педагогїчного університету іменї Олександра Довженка. Серїя: Педагогїчні науки. Вип. 17. – Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2011. – С. 96 – 102

64. Хижняк І. А. Технические средства электронной лингвометодики в подготовке учителей начальной школы: : materials of proceedings of the International Scientific and Practical Congress [«The generation of scientific ideas»]: International scientific-practical conference of teachers and psychologists (27th of November, 2014, Geneva (Switzerland), – Geneva: Publishing Center of the European Association of pedagogues and psychologists «Science». – 2014. – P. 167 – 176.
65. Хижняк І. А. Українська електронна лінгвометодика: історико-термінологічний екскурс / І. А. Хижняк // Вища освіта України. – № 3 (додаток 2). – Т. 1. – м. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, – 2014. – С. 146 – 150.
66. Хижняк І. А. Філософсько-методологічні засади електронної лінгвометодики в підготовці вчителів початкової школи [Електронний ресурс]// Інформаційні технології і засоби навчання: електронне наукове фахове видання. – Том 43. – № 5. – 2014. – С. 104 – 117. – Режим доступу до журналу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/69/showToc#.VFpoNKPQmpo>. – [Назва з екрану].
67. Хижняк І. А. Методи використання мультимедійних презентацій у процесі підготовки вчителів початкових класів / І. А. Хижняк, Т. О. Демська / Актуальні проблеми лінгвістики і лінгводидактики: зб. наук. пр. за матеріалами наук.-практ. конф., Слов'янськ, 22 – 23 квітня 2015 р. /М-во освіти і науки України, ДВНЗ «ДДПУ».– Слов'янськ, 2015. – Вип. 4. – С. 12 – 15.
68. Хижняк І. А. Застосування ресурсів Hot Potatoes під час викладання методики навчання грамоти у ВНЗ / І. А. Хижняк, А. О. Таран /Актуальні проблеми лінгвістики і лінгводидактики: зб. наук. пр. за матеріалами наук.-практ. конф., Слов'янськ, 22 – 23 квітня 2015 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «ДДПУ». – Слов'янськ, 2014. – Вип. 4. – С. 57 – 65.
69. Химинець В. В. Інновації в початковій школі: навч. посібн. / В. В. Химинець, М. Ю. Кірик. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 312 с.

70. Шевченко В. Л. Організаційно-педагогічні та дидактико-психологічні основи проектування інформаційного навчального середовища із застосуванням програмно-інструментального комплексу: навч.-метод. посібн. / В. Л. Шевченко. – К.: Освіта України, 2010. – 104 с.
71. Шелехова Г. Використання комп'ютерних технологій на уроках української мови / Г. Шелехова // Українська мова та література. – № 4. – 2006. – С. 4 – 9.
72. Якименко М. Поняття «інфографіки» в сучасному науковому медіадискурсі [Електронний ресурс] / М. Якименко // Наукові дослідження українського медійного контенту: соціальний вимір: наук. журн. / гол. ред. В. В. Різун. – К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. – № 2. – 2014. – С. 68 – 74.– Режим доступу: <http://www.journ.univ.kiev.ua/ndumk/>. – [Назва з екрану].
73. Ярошук Л. Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навч. посіб. / Л. Г. Ярошук. – Бердянськ: Видавець Ткачук О. В., 2010. – 248 с.
74. Ясинский В. Б. Каким должен быть электронный учебник в формате HTML. – <http://ehumal.ape.lam.ry/articles//2001/011.pdf>. – [Название с экрана].
75. Khyzhnyak I. Linguodidactic training of an elementary school teacher in the information society conditions /International scientific professional periodical journal «The unity of science» /publishing office Friedrichstrabe 10. – Vienna. – Austria, 2015. – P. 121 – 125 (224 p.).
76. Khyzhnyak I. Training of Future Primary School Teachers for Application of ICT at Language Lessons: proceedings of the 8th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications: Integration, Harmonization and Knowledge Transfer. – Kherson, Ukraine, June 6 – 10, 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ceur-ws.org/Vol-848/ICTERI-2012-CEUR-WS-paper-24-p-228-235.pdf>. – [Назва з екрану].
77. Khyzhnyak I. Ukrainian electronic linguodidactic preconditions and modern development: Proceedings of the 1st International scientific conference

[«Science progress in European countries: new concepts and modern solutions»]. – Stuttgart: ORT Publishing, 2013. –P. 45 – 50.

Інформаційні ресурси

1. Блог про технології Веб 2.0 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web2.in.ua/2010/01/18/scho-take-vebinar.html>. – [Назва з екрану].
2. Е-журнал ”Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку (електронне наукове видання). Режим доступу: http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science/. – [Назва з екрану].
3. Електронні підручники. Режим доступу: <http://umniki.com.ua/>. – [Назва з екрану].
4. Інформаційні технології – в навчання!!! (особистий сайт Л.Карташової) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lkartashova.at.ua>. – [Назва з екрану].
5. Інформаційні технології і засоби навчання. Електронне наукове фахове видання Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України. Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net>. – [Назва з екрану].
6. Карташова Л. Термінологічний словник Інтернету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lkartashova.at.ua>. – [Назва з екрану].
7. Лінгвістичний портал. Режим доступу: <http://www.mova.info/pidruchn.aspx>. – [Назва з екрану].
8. Народна освіта. Електронне наукове фахове видання. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/NarOsv/index.html>. – [Назва з екрану].
9. Нові технології навчання. Науково-методичний збірник Міністерства аграрної політики України. Режим доступу: <http://www.agronmc.com.ua/nmcprop/novteh39.html>. – [Назва з екрану].
10. Освітні веб-ресурси вчителям інформатики. Режим доступу: <http://galanet.at.ua/>. – [Назва з екрану].
11. Освітній портал “Освіта.UA”. Режим доступу: <http://osvita.ua/>. – [Назва з екрану].

12. Освітологічний дискус. Електронне наукове фахове видання. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/osdys/index.html>. – [Назва з екрану].
13. Петров А. Е. Гипертекстовый сетевой электронный учебник для дистанционного обучения в сети интернет [Электронный ресурс] / А.Е. Петров. – Режим доступу: <http://distant.ioso.ru/library/publication/hyperset.htm>. – [Назва з екрану].
14. Портал Smart education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.smart-edu.com/>. – [Назва з екрану].
15. Проблеми освіти. Наукове видання МОН України. Режим доступу: <http://www.agronmc.com.ua/nmcprop/probl39.html>. – [Назва з екрану].
16. Українознавство. Електронне наукове фахове видання. – Режим доступу: <http://www.ualogos.kiev.ua/>. – [Назва з екрану].

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання – тестування, опитування, творчі завдання.